

Podstawowe informacje o budżecie

Podstawowe informacje o budżecie i gospodarce finansowej gminy

Zgodnie z art. 51 ustawy o samorządzie gminnym gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu gminy. Budżet jest przyjmowany przez Radę Miejską w formie uchwały na rok budżetowy równoznaczny z rokiem kalendarzowym. Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów gminy, a także przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i środków specjalnych, specjalnych oraz funduszy celowych gminy (art. 109 ustawy o finansach publicznych). Szczegółowe wyliczenie rodzajów dochodów gminy zawierają art. 3 i 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003.

Wszystkie dochody gminy podzielić można na trzy zasadnicze grupy. Grupa pierwsza to dochody własne, którymi są m.in. wpływy z podatków i opłat lokalnych, udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (w podatku dochodowym od osób fizycznych i w podatku dochodowym od osób prawnych), dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin i dochody z majątku gminy. Drugą grupę stanowi subwencja ogólna przekazywana z budżetu państwa i składająca się z trzech części: podstawowej, oświatowej (dominującej kwotowo) i rekompensującej (mającej rekompensować utracone dochody gminy z tytułu ustawowych ulg i zwolnień podatkowych oraz częściowej likwidacji podatku od środków transportowych). Trzecią grupę dochodów gminy stanowią dotacje celowe przekazywane z budżetu państwa. Mogą one być przekazywane na: zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie bądź realizowane na podstawie porozumień oraz na dofinansowanie zadań własnych.

Wydatki budżetu gminy są przeznaczone na realizację zadań gminy określonych w ustawach. W oparciu o art. 111 ust. 2 ustawy o finansach publicznych można tu wyróżnić wydatki: na zadania własne gminy, na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie, na zadania przejęte przez gminę w drodze umowy lub porozumienia oraz na zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu gminy stanowi odpowiednio nadwyżkę bądź deficyt budżetu. Deficyt może być pokryty przychodami pochodzącymi z: sprzedaży wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek, prywatyzacji majątku gminy, nadwyżki budżetu z lat ubiegłych oraz wolnych środków, będących nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu , wynikającą z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Za gospodarkę finansową gminy odpowiada burmistrz. Do wyłącznej kompetencji burmistrza należy przygotowanie projektu uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami oraz inicjatywa w sprawie zmian tej uchwały. Gospodarka finansowa gminy jest jawna. Burmistrz ogłasza przyjętą uchwałę budżetową oraz roczne sprawozdanie z wykonania budżetu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego. Ponadto informuje mieszkańców gminy o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych.

Z mocy art. 128 ust.1 ustawy o finansach publicznych - burmistrz w toku wykonywania budżetu może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu gminy polegających na: - zmianach planu dochodów i wydatków związanych z wprowadzanymi w trakcie roku budżetowego zmianami kwot dotacji celowych przekazywanych z budżetu państwa oraz z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego - przenoszeniu wydatków z rezerw budżetowych, zgodnie z planowanym przeznaczeniem wydatków, - zmianach w planie dochodów jednostki samorządu terytorialnego, wynikających ze zmian kwot subwencji w wyniku podziału rezerw. Ponadto Rada Miejska może upoważnić burmistrza do: dokonywania innych zmian w planie wydatków (z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami) oraz przekazania niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym gminy.

Burmistrz przedstawia Radzie Miejskiej i Regionalnej Izbie Obrachunkowej informację o przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze w terminie do 31 sierpnia. Natomiast sprawozdanie roczne z wykonania budżetu przedstawia w terminie do 31 marca następnego roku. Sprawozdanie to podlega rozpatrzeniu przez Radę Miejską w terminie do 30 kwietnia. W oparciu o sprawozdanie roczne Rada podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia albo nieudzielenia burmistrzowi absolutorium.

Procedura uchwalania budżetu

Przygotowanie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji burmistrza. Projekt budżetu wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami do projektu burmistrz przedkłada Radzie Miejskiej najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Projekt przesyła również Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania.

W oparciu o art. 53 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym procedurę uchwalania budżetu oraz rodzaj i szczegółowość materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu określa [Uchwała Nr XL/269/10 Rady Miejskiej w Koźminie Wlkp.](#) z dnia 30 czerwca 2010 roku.

Uchwalenie budżetu jest zastrzeżone do wyłącznej właściwości Rady Miejskiej. Budżet jest uchwalany do końca roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Jeśli jednak Rada nie uchwali budżetu w tym terminie, to do czasu jego uchwalenia, jednak nie dłużej niż do 31 stycznia roku budżetowego, podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu przedłożony Radzie. W przypadku nieuchwalenia przez Radę budżetu do 31 stycznia, Regionalna Izba Obrachunkowa ustala budżet gminy w zakresie obowiązkowych zadań własnych oraz zadań zleconych w terminie do końca kwietnia roku budżetowego. Do tego czasu podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu przedłożony Radzie.

Procedura udzielania absolutorium

Absolutorium to akceptacja wykonania budżetu udzielana przez organ kolegialny organowi wykonawczemu. Na szczeblu gminy absolutorium udziela Rada Miejska Burmistrzowi.

Roczne sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Burmistrz jest zobowiązany przedstawić Radzie w terminie do 31 marca następnego roku. Jednocześnie sprawozdanie przedkłada Regionalnej Izbie Obrachunkowej, która wydaje opinię na temat sprawozdania.

Przedłożone Radzie Miejskiej sprawozdanie rozpatrywane jest w pierwszej kolejności przez Komisję Rewizyjną. Zgodnie z art.18a ust. ustawy o samorządzie gminnym Komisja opiniuje wykonanie budżetu oraz występuje z wnioskiem do Rady Miejskiej w sprawie udzielenia albo nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Wniosek ten podlega zaopiniowaniu przez Regionalną Izbę Obrachunkową.

Następnie sprawozdanie rozpatrują pozostałe komisje Rady Miejskiej i wreszcie cała Rada na sesji absolutorijnej, która winna się odbyć w terminie do 30 czerwca. W trakcie sesji, przed podjęciem uchwały, Rada Miejska zapoznaje się z wnioskiem Komisji Rewizyjnej oraz opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tymże wniosku. Uchwałę w sprawie absolutorium Rada podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu Rady (w przypadku koźmińskiej Rady Miejskiej większość ta wynosi 8 głosów).

Uchwała Rady Miejskiej w sprawie nieudzielenia absolutorium, z mocy art.28a ustawy o samorządzie gminnym, jest równoznaczna z podjęciem inicjatywy przeprowadzenia referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza